

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 24.8.2020.
COM(2020) 465 final

2020/0218 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

**o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Hrvatskoj
radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti
COVID-19**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom Vijeća 2020/672 („Uredba o instrumentu SURE”) propisan je pravni okvir za financijsku potporu Unije državama članicama u kojima je zbog izbijanja bolesti COVID-19 došlo do ozbiljnih gospodarskih poremećaja ili kojima ozbiljno prijete takvi poremećaji. Potpora iz instrumenta SURE namijenjena je prvenstveno za financiranje programâ skraćenog radnog vremena ili sličnih mjera kojima je cilj zaštititi zaposlene i samozaposlene osobe i na taj način smanjiti stopu nezaposlenosti i gubitak prihoda, te dodatno, za financiranje nekih zdravstvenih mjera, osobito na radnom mjestu.

Hrvatska je 6. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije na temelju Uredbe o instrumentu SURE. Komisija se u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe o instrumentu SURE savjetovala s hrvatskim tijelima kako bi provjerila iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 koji se izravno odnose na a) potporu za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) i b) potporu za skraćivanje radnog vremena. To se posebno odnosi na:

- (1) mjeru kojom se osigurava sufinanciranje plaća radnika namijenjenu poduzećima u kojima je došlo do pada prihoda (20 % u razdoblju od ožujka do svibnja 2020. ili 50 % u lipnju 2020.), pod uvjetom da nije došlo do prekida radnog odnosa. Potpora za ožujak 2020. iznosi 3 250,00 HRK po zaposleniku s punim radnim vremenom, a za travanj, svibanj i lipanj 2020. mjesečni iznos potpore iznosi 4 000 HRK po zaposleniku s punim radnim vremenom;
- (2) mjeru kojom se osigurava potpora za privremeno skraćivanje radnog vremena u razdoblju od lipnja do prosinca 2020., namijenjenu poduzećima koja zapošljavaju 10 ili više radnika i posluju u bilo kojem sektoru pod uvjetom da nije došlo do prekida radnog odnosa. U okviru mjere može se dodijeliti do 2 000 HRK mjesečno po zaposleniku.

Hrvatska je Komisiji dostavila relevantne informacije.

Uzimajući u obzir dostupne dokaze, Komisija predlaže Vijeću da donese provedbenu odluku o odobravanju financijske pomoći Hrvatskoj u skladu s Uredbom o instrumentu SURE radi potpore navedenim mjerama.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Ovaj je Prijedlog u cijelosti usklađen s Uredbom Vijeća 2020/672, na temelju koje je i sastavljen.

Ovaj je Prijedlog dopuna jednom drugom instrumentu prava Unije za potporu državama članicama u izvanrednim situacijama, a to je Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije („Uredba (EZ) br. 2012/2002”). Uredba (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je taj instrument izmijenjen da bi se njegovo područje primjene proširilo na izvanredna stanja velikih razmjera u području javnog zdravlja i definirale određene operacije prihvatljive za financiranje, donesena je 30. ožujka.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dio raznih mjera donesenih kao odgovor na aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, kao što je „Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus”, i dopunjuje druge instrumente za potporu zapošljavanju, kao što su Europski socijalni fond i Europski fond za strateška ulaganja/InvestEU. Korištenjem operacija uzimanja i davanja zajmova radi potpore državama članicama u ovom konkretnom slučaju pandemije bolesti COVID-19, ovaj Prijedlog služi kao druga crta obrane za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima se pomaže zaštititi radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova za ovaj instrument Uredba Vijeća 2020/672.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog se temelji na zahtjevu države članice i dokaz je europske solidarnosti koja se očituje u financijskoj pomoći Unije u obliku privremenih zajmova državi članici pogođenoj pandemijom bolesti COVID-19. Kao druga crta obrane, takva financijska pomoć privremena je potpora državi za povećane javne rashode za programe skraćenog radnog vremena i slične mjere za zaštitu radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti i gubitka prihoda.

Takva će potpora pomoći pogođenim građanima i pridonijeti ublažavanju izravnih socioekonomskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva instrumenta.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Savjetovanje s dionicima nije moglo biti provedeno zbog žurnosti pripreme Prijedloga da bi ga Vijeće moglo pravovremeno donijeti.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka nije provedena zbog žurnosti Prijedloga.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Komisija bi trebala moći ugovoriti zaduživanje na financijskim tržištima u svrhu korištenja istih sredstava za zajmove državi članici koja je zatražila financijsku pomoć iz instrumenta SURE.

Osim jamstava od država članica, u okvir su ugrađene i druge sigurnosne mjere kako bi se zajamčila financijska solidnost programa:

- rigorozan i konzervativan pristup financijskom upravljanju,

- struktura portfelja zajmova koja ograničava rizik koncentracije, izloženost na godišnjoj razini i prekomjernu izloženost prema državama članicama pojedinačno, istovremeno osiguravajući dostatna sredstva za dodjelu državama članicama kojima su najpotrebnija i
- mogućnost obnavljanja zajma.

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Hrvatskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19¹, a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Hrvatska je 6. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije kojom bi dopunila svoje nacionalne mjere za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socioekonomskih posljedica za radnike.
- (2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Hrvatska uvela da bi ograničila širenje pandemije i njezine socioekonomske i zdravstvene posljedice dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Hrvatska do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 7,1 % i dug opće države od 88,6 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Hrvatske za 10,8 % u 2020.
- (3) Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Hrvatskoj. Uzrokovala je iznenadno i znatno povećanje javnih rashoda u Hrvatskoj zbog potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) i potpore za skraćivanje radnog vremena, kako je navedeno u uvodnim izjavama 4. i 5.
- (4) Konkretno, Zakonom o tržištu rada², kako je navedeno u zahtjevu Hrvatske od 6. kolovoza 2020., uvedena je mjera kojom se osigurava sufinanciranje plaća radnika namijenjena poduzećima u kojima je došlo do pada prihoda (20 % u razdoblju od ožujka do svibnja 2020. ili 50 % u lipnju 2020.), pod uvjetom da nije došlo do prekida radnog odnosa. Potpora za ožujak 2020. iznosi 3 250,00 HRK po zaposleniku s punim radnim vremenom, a za travanj, svibanj i lipanj 2020. mjesečni iznos potpore iznosi 4 000 HRK po zaposleniku s punim radnim vremenom;
- (5) Zakonom o tržištu rada uvedena je i mjera kojom se osigurava potpora za privremeno skraćivanje radnog vremena u razdoblju od lipnja do prosinca 2020., namijenjena poduzećima koja zapošljavaju 10 ili više radnika i posluju u bilo kojem sektoru pod

¹ SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

² Narodne novine 118/18, 32/20

uvjetom da nije došlo do prekida radnog odnosa. U okviru mjere može se dodijeliti do 2 000 HRK mjesečno po zaposleniku.

- (6) Hrvatska ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672. Hrvatska je Komisiji dostavila dostatne dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 1 381 780 800 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih radi ublažavanja socioekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje zbog gotovo trenutnog i dosad nezabilježenog povećanja broja radnika obuhvaćenih navedenim mjerama i iznosa s njima povezanih rashoda u Hrvatskoj. Hrvatska namjerava financirati 210 000 000 EUR iznosa povećanih rashoda s pomoću sredstava Unije i 151 180 800 EUR svojim vlastitim sredstvima.
- (7) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Hrvatskom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere navedene u zahtjevu od 6. kolovoza 2020.
- (8) Stoga bi Hrvatskoj trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi joj se pomoglo u ublažavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19.
- (9) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka koji bi se mogli pokrenuti u vezi s poremećajima funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. UFEU-a. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. UFEU-a da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.
- (10) Hrvatska bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Hrvatska te rashode izvršila.
- (11) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Hrvatske, kao i zahtjeve za financijsku pomoć u skladu s Uredbom (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili planiraju podnijeti druge države članice, a pritom su primijenjena načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Hrvatska ispunjava uvjete iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Hrvatskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 1 020 600 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma je 15 godina.
2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom traje 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon stupanja na snagu ove Odluke.
3. Financijsku pomoć Unije Komisija Hrvatskoj stavlja na raspolaganje u najviše osam obroka. Obroci se mogu isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se nakon stupanja na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.
5. Hrvatska podmiruje troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog financiranja.
6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obroka, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Hrvatska može financirati sljedeće mjere:

- (a) potporu za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19), kako je utvrđeno člancima 35. i 36. Zakona o tržištu rada; i
- (b) potporu za skraćivanje radnog vremena, kako je utvrđeno člancima 35. i 36. Zakona o tržištu rada.

Članak 4.

Hrvatska do [*DATUM: šest mjeseci od datuma objave ove Odluke*] i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Republici Hrvatskoj.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*